

Veiligheidsbeleid Altra College Arkin

Aanvullend op Veiligheidsbeleid Altra 2021-2024

Carola Heijne, veiligheidscoördinator

December 2021

Inhoud

Inleiding	3
1. Analyse.....	4
1.1. Analyse sociale veiligheid (tevredenheidsonderzoek)	4
1.2. Analyse incidenten en vaststellen norm	4
1.3 Analyse en vaststellen norm	5
2. Preventief beleid	6
2.1 Veiligheidsteam	6
2.2 Functies en contactpersonen ten behoeve van de veiligheid	7
2.3 Pedagogisch klimaat	7
2.4 Aanbod.....	9
2.5 Ondersteuning team.....	10
2.7 Ouderbetrokkenheid.....	11
2.8 Betrokkenheid behandelaren	11
3. Beleid bij grensoverschrijdend gedrag.....	12
3.1 Protocol veiligheid	12
3.2 Incidenten.....	12
3.3 Beleid tegen pesten.....	14
4. Borging	20

Inleiding

Dit Veiligheidsplan is een nadere uitwerking van het Schoolveiligheidsbeleid van Altra voor de afdeling Altra College Arkin. Het is bestemd voor alle collega's werkzaam op de afdeling ten behoeve van de leerlingen en de onderlinge samenwerking. Die vormen de leidraad voor ons werk. Een belangrijk aspect in ons dagelijks werk is veiligheid. Veiligheid dient er te zijn voor de leerlingen en voor de collega's. "Hoe gaan we met elkaar om en wat mogen we van elkaar verwachten".

Binnen Altra College Arkin wordt er veel ingezet om een veilig pedagogisch klimaat te neer te zetten. Naast het preventief acteren en anticiperen op veiligheidskwesties, wordt het onderwerp veiligheid structureel besproken met onze leerlingen. Ook zijn er structurele maatregelen en regels waarmee het veilig pedagogische klimaat wordt gewaarborgd. In dit locatie gerichte veiligheidsplan staat de analyse op verschillende veiligheidsaspecten, preventief beleid, beleid bij incidenten, borging en scholing.

Dit is een actief document wat betekent dat er jaarlijks naar wordt gekeken door te evalueren en het document (en daarmee ons handelen) aan te passen waar nodig.

1. Analyse

1.1. Analyse sociale veiligheid (tevredenheidsonderzoek)

Middels het tevredenheidsonderzoek is de sociale veiligheid door management, onderwijsgevend personeel, ouders en leerlingen beoordeeld. Vanuit iHub onderwijs wordt er een norm gehanteerd van 1.5, die overgenomen is door de locatie Altra College Arkin.

De beoordeling van de sociale veiligheid door ouders, leerlingen en management is onder de norm. Het oordeel van de responsgroep Ouders is helaas niet representatief; slechts 44 procent van de ouders hebben het tevredenheidsonderzoek ingevuld. Bij de leerlingen is de respons 65 procent gebleken. De responsgroep Management bestaat uit 1 persoon, waardoor deze score ook niet als representatief beoordeelt kan worden.

De leerlingen scoren de sociale veiligheid met een 1.2. Bijna alle leerlingen voelen zich veilig op school en ervaren het contact met anderen als positief.

De scores van de responsgroep Onderwijsgevend personeel ligt iets boven de norm. Het onderwijsgevende personeel heeft de sociale veiligheid met een 1.7 gescoord. Zij geven aan iets meer sociaal onveilig gedrag onder de kinderen te signaleren, dan de leerlingen zelf ervaren. Mogelijk is dit te verklaren doordat docenten meer (onveilig) gedrag signaleren vanwege hun aansturende rol en adequate interpretatie van sociaal gedrag.

Responsgroep	Score Sociale veiligheid
Management	1.4
Onderwijsgevend personeel	1.7
Ouders	1.2
Leerling	1.2

1.2. Analyse incidenten en vaststellen norm

De leerling populatie op locatie Altra Arkin is grotendeels internaliserend (autisme, depressie, angst, persoonlijkheidsstoornissen). Alle jongeren zijn voor hun problematiek in behandeling bij Arkin Jeugd en Gezin. De leeftijd van de leerlingen ligt tussen de 16 en de 23 jaar oud. Deze combinatie van factoren zorgt ervoor dat er weinig tot geen incidenten plaats vinden op deze locatie.

Er heeft zich in de afgelopen jaren 1 incident voorgedaan. Deze was in het schooljaar 2020-2021 en had betrekking op het bezit van een luchtdruk wapen. Er is direct goed gehandeld door alle betrokkenen: De directie is ingeschakeld, de betrokken leerling is geïsoleerd van de rest van de leerlingen, politie is geschakeld en deze was snel ter plaatste. Het incident is nog diezelfde dag nabesproken met het team en er is een brief

uitgegaan naar alle ouders. Met de betrokken leerling is een persoonlijk plan gemaakt om dit soort incidenten te voorkomen en de veiligheid in de school te kunnen waarborgen.

1.3 Analyse en vaststellen norm

Het aantal schorsingen op locatie Altra Arkin ligt in het verlengde van bovengenoemd incident: 1 schorsing in de afgelopen jaren. Ook hierin zijn parallellen te trekken naar de doelgroep binnen de school: internaliserende jongeren, waarbij weinig tot geen conflicten ontstaan die leiden tot onveilige situaties. In het tevredenheidsonderzoek beoordelen onze leerlingen de sociale veiligheid als ruim voldoende. Mocht er een conflict ontstaan dan is de oplossingsgerichte- en de-escalerende houding van het team van grote waarde om de situatie in de kiem te smoren. Mocht dit niet toereikend zijn dan zal altijd een schorsing worden overwogen.

Voor het schooljaar 2021-2022 wordt de norm voor het aantal incidenten vastgesteld op 1.

2. Preventief beleid

2.1 Veiligheidsteam

In ons veiligheidsteam zitten de veiligheidscoördinator, de zorgcoördinator en de directeur. Zij staan stil bij veiligheid en de preventie ervan, veiligheidskwesties die op dat moment spelen, kunnen de groepsdynamica binnen school/ klas bespreken en eventuele interventies uitzetten. Ook hebben zij contact met de wijkagent en beveiliging van het pand. Daarmee verzamelen ze informatie die vanuit het team, de werkvloer of de omgeving komt.

Schoolleiding

- Is verantwoordelijk voor het adequaat optreden op het terrein van Arbozaken en daarmee op het terrein van veiligheid in de brede zin van het woord.
- Verzorgt de informatievoorziening in de school op gebied van Arbo.
- Is eindverantwoordelijk voor veiligheid in de school.
- Heeft de plicht zaken op het terrein van sociale en fysieke veiligheid van personeelsleden en leerlingen goed te organiseren en zorgvuldig in te bedden in de school.
- Zorgt er voor dat beleid, draaiboeken en procedures op papier staan en in het denken en handelen van de schoolbevolking zitten, bijvoorbeeld middels voorlichting.
- Zet een infrastructuur op binnen de school voor veiligheidsprojecten en betreft daarbij personeel, leerlingen en ouder(s)/verzorger(s).
- Bevordert de orde en rust in de school, bedenkt hiervoor maatregelen en voert deze uit.
- Het opstellen en toezien op de naleving van schoolregels, sancties, toezicht houden en desgewenst ingrijpen.
- Evalueert jaarlijks het schoolveiligheidsplan met het management team en team en past deze met het veiligheidsteam aan waar nodig.
- Is eindverantwoordelijk voor het evalueren van de incidentenregistratie.
- Is het centrale aanspreekpunt voor de hulpdiensten.

Zorgcoördinator

De zorgcoördinator is verantwoordelijk voor het pedagogische klimaat en monitort de ontwikkeling van de leerlingen en is eindverantwoordelijk voor het traject. Bij instroom schrijft de zorgcoördinator in samenwerking met de intern begeleider en mentor het OPP voor de leerling.

Veiligheidscoördinator

Op elke locatie is er minimaal één veiligheidscoördinator aangesteld die zich richt op de veiligheid en het pedagogisch klimaat binnen de school. De veiligheidscoördinator maakt deel uit van het team. Taken die bij deze rol horen zijn o.a. coördinatie van interventies bij veiligheidsincidenten en contact onderhouden met relevant extern netwerk. Ook maakt de veiligheidscoördinator deel uit van een Altra breed netwerk van veiligheidscoördinatoren dat zich bezig houdt met het thema veiligheid. De veiligheidscoördinatoren ondersteunen elkaar onderling door middel van collegiale consultatie en intervisiemomenten.

2.2 Functies en contactpersonen ten behoeve van de veiligheid

Beveiliging pand De Admiraal

Bij de entree op de begane grond van het gebouw bevindt zich achter een balie de beveiligingsmedewerker. Hij is verantwoordelijk voor de veiligheid in het pand, waarin meerdere bedrijven gehuisvest zijn. Hij ziet wie er binnenkomt, hoe iemand binnenkomt, hij beschikt over de camerabeelden en staat in contact met de wijkagent.

Wijkagent

De veiligheidscoördinator staat in contact met de wijkagent. De wijkagent kent de doelgroep en de werkwijze van school.

Arkin Jeugd & Gezin

Alle jongeren zijn in behandeling bij Arkin Jeugd en Gezin en hebben dan ook een (hoofd)behandelaar. Deze behandelaar werkt op de locatie Baarsjesweg, dan wel elders binnen de gemeente Amsterdam.

Bij een incident wordt de behandelaar altijd betrokken. Mocht zich een crisissituatie voordoen en de betrokken behandelaar is die dag niet bereikbaar, dan is er op locatie altijd iemand "achterwacht". Dit is een wisselend rooster en valt op te vragen bij aanwezige Arkin medewerkers.

2.3 Pedagogisch klimaat

Ons uitgangspunt bij het pedagogisch klimaat is dat leerlingen zich veilig voelen op school.

In deze paragraaf willen we de kern van ons preventieve veiligheidsbeleid weergeven: wat doet de school allemaal om de veiligheid te bevorderen. De school investeert continu in het pedagogisch klimaat en dat is de basis voor het veilige schoolklimaat.

Voorbeelden:

- Onze aandacht voor onderwijs op maat.
- Kleine school, kleine groepen, kleinschaligheid.
- Intensief mentor-leerling-contact
- Therapie bij Arkin gedurende plaatsing bij Altra Arkin
- Intensieve communicatie tussen behandeling en school
- Gedragsregels, schoolregels (en procedures voor verwijdering, pesten etc.).
- Groepsbesprekingen en OPP-besprekingen (1-zorgroute).

- Intensieve communicatie tussen ouders en school
- Toezicht in de vrije situaties (o.a. toezicht in de lokalen tijdens pauze).
- Toezicht bij de ingang/receptie en het gebouw.
- Aanspreken van de leerling op gedrag, benoemen van gewenst gedrag.
- Contact met de wijkagent.
- Aandacht voor een positieve sfeer.
- Aandacht sociale vaardigheden en aandacht voor normen- en waarden.

- Voorbeeldgedrag van ons personeel tegenover onze leerlingen en de ouders.
- Aanbod voorzieningen en samenwerking partner Arkin Jeugd en Gezin.

Persoonlijk contact

Het persoonlijk contact met- en de individuele aandacht voor de leerling zorgt hier voor een grote betrokkenheid. Door de kleine klasjes, het intensieve mentor-leerling contact en de betrokken houding van de zorgcoördinator is er voor de docenten goed zicht op het welzijn van de leerlingen.

Samenwerking met behandeling

Naast het contact met ouders is er op regelmatige basis contact met de betrokken behandelaar van de leerling. Middels gezamenlijke gesprekken; informele overlegmomenten en officiële evaluaties, wordt er constant vinger aan de pols gehouden mbt het welzijn van de leerling en de doelen die de leerling heeft. Doelen op onderwijs gebied en op sociaal emotioneel vlak.

Structuur en duidelijkheid

Structuur en duidelijkheid geven onze leerlingen de nodige rust om zich veilig te voelen en tot werken te kunnen komen.

Leerkracht en leerlingen dienen hiervan doordrongen te zijn. In de klas en in school zijn er duidelijke afspraken om een kader te vormen waar de leerkracht op terug kan vallen en leerlingen kan bekrachtigen in gewenst gedrag, gelieerd aan de kernwaarden van de school. Hierdoor is het makkelijker leerlingen aan te spreken op ongewenst- en of grensoverschrijdend gedrag.

Consequent handelen (afpraak is afspraak)

De gemaakte afspraken en duidelijke regels dienen vervolgens consequent te worden gehandhaafd. Dit geldt niet alleen in de relatie docent-leerling maar evengoed in de relatie tussen collega's onderling. Als we iets met elkaar afspreken dan handelen daar ook naar.

Voorspelbare leerkracht

De leerkracht wordt voorspelbaar voor de leerlingen en dit schept rust in de klas wanneer de structuur en duidelijke regels consequent worden gehandhaafd. Dit geldt ook voor het vasthouden aan de gemaakte afspraken en de dag-, week en jaarplanning.

Inrichting van klaslokaal

Het klaslokaal dient rust uit te stralen en dient zo praktisch mogelijk te zijn ingericht. Naast klassikale lessen is er veel individuele werktijd; zelfstandig werken onder begeleiding van de vakdocent. Iedere leerling heeft zijn eigen rooster, zijn eigen planning en een eigen lade om lesboeken in op te bergen.

Openstaan voor signalen vanuit leerlingen

Als er iets speelt staat de docent open voor de signalen van de leerling. Het is dan van belang dit tijdig bespreekbaar te maken.

Algemene methodes en/of Leerjaar specifieke methode

Oplossingsgericht denken is de basis waar vanuit het docententeam handelt. Hierin wordt gekeken naar de mogelijkheden van de leerling en naar (kleine) stapjes voorwaarts, ipv de problematiek leidend te laten zijn.

2.4 Aanbod

Naast het curriculum van de vaklessen zoals deze in het rooster van de examenleerlingen staat vermeld, biedt Altra Arkin ook het volgende aan:

Groepslessen

Leerlingen hebben meerdere uren per week les in groepsverband, gericht op een bepaald thema van een examenvak. Hierin wordt een actieve houding van de leerling verwacht en worden zij uitgedaagd om mee te denken en zich uit te spreken.

Discussie uur

Leerlingen kunnen iedere vrijdagmiddag aansluiten bij het discussie uur, waarin wekelijks een ander onderwerp ter discussie staat. Hierin worden jongeren uitgedaagd om hun sociale vaardigheden te oefenen: om naar elkaar te leren luisteren, respect te hebben voor elkaars mening en om zich uit te spreken.

Spelletjesuur

Hierin wordt getracht alle leerlingen mee te laten spelen met allerlei verschillende (kaart- of bord) spelletjes, waarin ook hun sociale vaardigheden worden geprikkeld. Er is veel ruimte voor gezelligheid en een losse ongedwongen sfeer.

Sportlessen

Wekelijks gaan er leerlingen met een van de docenten naar de sportschool, om hier een uur vrij te kunnen sporten.

Schooluitjes

Maandelijks organiseert school een uitje waarbij alle leerlingen mee kunnen. Dit is vaak iets actiefs: kanoën, klimmen, sport en spel in het park. En daarnaast zijn er nog vak gerelateerde uitjes, zoals museumbezoek, een stadswandeling, workshop in de OBA.

Feestdagen vieren

Gedurende het jaar wordt er door de leerlingen(raad) en docenten gezamenlijk zorg gedragen voor het vieren van de verschillende feestdagen. Vaak in de vorm van een gezamenlijke zelfgemaakte lunch, groepsspelletjes doen en een buiten activiteit.

Mentoruur

Tijdens het mentoruur is er ruimte voor individuele gesprekken over de stand van zaken, zowel vakinhoudelijk als qua welzijn van de leerling. Er is ruimte voor groepsactiviteiten waarbij sociale vaardigheden worden geoefend en de jongeren worden gestimuleerd om elkaar intervisie matig te helpen met schoolse zaken.

Thema-lessen

Gedurende het jaar worden er gastdocenten uitgenodigd om actuele thema's te behandelen met leerlingen, zoals:

- Seksualiteit
- Geld en inkomen
- Wat verandert er als je 18 jaar wordt?
- Gezondheid
- Sociale veiligheid
- Social media

2.5 Ondersteuning team

Om het team van Altra College Arkin een veilig pedagogisch klimaat neer te laten zetten, worden er meerdere overlegvormen ingezet. Hiermee wordt de kwaliteit geborgd en blijft het team groeien, wat bijdraagt aan een prettig en veilig werkklimaat en derhalve aan de positieve ontwikkeling van de leerlingen van Altra College Arkin.

Intervisie en persoonlijk welzijn team

Iedere maand is er een intervisiebijeenkomst voor het hele team. Door regelmatig situaties te evalueren worden collega's gedwongen scherp te kijken naar het eigen handelen en dat van collega's en oplossingsgericht te werken. Daarnaast zijn er veel informele overlegmomenten waarin collega's elkaar goed weten te vinden om te overleggen over leerlingen en samen te sparren over mogelijke oplossingen.

De schoolcultuur binnen Altra College Arkin is open en er is veel oog voor elkaars persoonlijk welzijn. Er wordt makkelijk voor elkaar ingesprongen als iemand even ruimte nodig heeft.

Leerlingenbespreking

Tijdens de leerlingbespreking worden individuele leerlingen besproken vanuit de rol van de mentor. Het welzijn van de leerling is hierin een terugkerend thema, naast schoolvorderingen en aanwezigheid.

Commissie van Begeleiding

De CvB heeft in het (voortgezet) speciaal onderwijs de taak om er met het team voor te zorgen dat iedere leerling zich optimaal kan ontwikkelen door het geven van de juiste ondersteuning. Dit gebeurt door middel van overleg met de verschillende disciplines. De CvB bestaat uit de directie, zorgcoördinator, mentor en externe professionals zoals behandelaren Arkin, schoolarts en leerplicht.

2.6 Definities in het kort

Veiligheid

Een omgeving/omstandigheid waarin iedere leerling en medewerker gerespecteerd en aanvaard wordt, ongeacht religie, afkomst, sekse of seksuele geaardheid of persoonlijke hoedanigheid.

Grensoverschrijdend gedrag

- Het overschrijden van iemands persoonlijke grens.
- Het overschrijden van de schoolregels en de kernwaarden van de school.
- Iedere vorm van fysiek of verbaal geweld, pesterijen en ongewenst gedrag.

Incident

Elke gebeurtenis in of om de school waarbij er sprake is van ernstige onderbreking van het leerklimaat en/of ondermijning van sociale veiligheid..

- Fysiek geweld.
- Wapen bezit en het gebruik daarvan.
- Seksueel overschrijdend gedrag, zoals seksuele intimidatie en misbruik
- Pesten.
- Verbaal geweld.
- Discriminatie.
- Bedreiging.
- Vernieling en/of diefstal van goederen.
- Drugs (bezit, gebruik en verkoop).
- Intimidatie of dreiging via social media (whatsapp, twitter, insta, snapchat etc).
- Intimiderend gedrag/chantage.

2.7 Ouderbetrokkenheid

Wij vinden ouderparticipatie belangrijk als onderdeel van het thema veiligheid. Ouders worden betrokken bij het intakegesprek van de leerling, waarin ook de regels en afspraken binnen de school aanbod komen, zodat zij de leerling hierin kunnen ondersteunen.

Ook in geval van grensoverschrijdend gedrag / incident is het contact met ouder(s)/verzorger(s) van groot belang. Niet alleen ter informatie van ouders, maar ook om te zorgen voor een goede afstemming tussen wat er op school is gebeurd en onze aanpak daarbij en hoe in de thuissituatie ouders hierop kunnen voortbouwen.

Van ouder(s)/verzorger(s) wordt verwacht dat ze een rol spelen bij de afronding van een incident/grensoverschrijdend gedrag. De mate in betrokkenheid wordt bepaald na aanleiding van de ernst van het incident.

Ouder(s)/verzorger(s) worden op deze wijze in de gelegenheid gesteld nadere vragen te stellen over het gebeuren, de afronding en de nazorg.

Het kan zijn dat verder opschaling van de zorgondersteuning aan de leerling wenselijk is.

2.8 Betrokkenheid behandelaars

Als er n.a.v. een incident overleg plaatsvindt met de leerling, dan sluiten hierbij zowel ouders als behandelaar aan. Behandelaars zijn zeer betrokken bij het welzijn van de leerling. Zij worden dan ook ten alle tijden ingelicht bij incidenten en andere zaken die betrekking hebben op het welzijn van de leerling.

3. Beleid bij grensoverschrijdend gedrag

3.1 Protocol veiligheid

1. Er vindt een continue signalering van (on)veiligheid plaats.
2. Onveiligheid wordt gesignaleerd. Men voorziet leerlingen in behoefte afhankelijk van oorzaak en vraagt ondersteuning van collega's waar nodig.
3. Ondersteuning was onvoldoende toereikend om veiligheid te herstellen.
  - A: AcuuT: Informeren zorgcoördinator/veiligheidscoördinator en behandelaar van betreffende leerling
  - B: Niet acuuT: Men doet een aanvraag bij de CvB, waarin met alle betrokkenen een plan wordt gemaakt om de onveiligheid op te lossen.
4. Het plan van aanpak wordt uitgevoerd en gemonitord door de betrokkenen.
  - A: Onveiligheid blijft (ga terug naar stap 3).
  - B: Veiligheid is terug gekeerd.
5. Wanneer blijkt dat de school onvoldoende in de ondersteuningsbehoeftes kan voorzien en de veiligheid onvoldoende gehandhaafd kan worden, kan de school overgaan naar een verwijderingsprocedure of overplaatsing.

3.2 Incidenten

Incidenten zijn er in vele soorten en maten: een pesterij, een diefstal, een ruzie, een steekpartij, een ingeslagen ruit. Incidenten zoals ruzie komen dagelijks voor op scholen in Nederland. Andere zoals steekpartijen zijn minder vaak aan de orde.

Landelijk gezien vinden de meeste geregistreerde incidenten plaats in het schoolgebouw (lokaal, gang en gymzaal) of op het schoolplein. In de lokalen blijken landelijk gezien regelmatig incidenten plaats te vinden die te maken hebben met diefstallen. Vechtpartijen spelen zich meestal af in de gang, op het plein of buiten het schoolterrein. Incidenten op routes van en naar school komen over het algemeen niet of weinig in de registratie terecht. Alleen de meest ernstige incidenten blijken te worden geregistreerd. Het is dus goed mogelijk dat er meer mis gaat onderweg, maar in de meeste gevallen bereikt deze informatie de veiligheidscoördinator niet.

Briefing

Elke ochtend om 08.40 uur is er een briefing in de docentenkamer. Tijdens deze briefing worden de onderwerpen besproken die belangrijk zijn voor de dagelijkse gang van zaken in school en die invloed kunnen hebben op de groepsdynamica, sfeer en veiligheid.

Doelen incidentregistratie

Er is een mogelijkheid tot het registreren van incidenten. In het verleden heeft de school zeer weinig te maken gehad met incidenten. Jaarlijks wordt er een analyse gemaakt door de veiligheidscoördinator. Het is belangrijk om te weten welk soort incident het vaakst voorkomen en of er door een bepaalde groep leerlingen steeds incidenten plaatsvinden, komt het door verschillende leerlingen of op welke plek komen incidenten het meest voor. Ook bij incidenten die onderweg van- en naar school plaatsvinden. Het einddoel is immers om de feitelijke veiligheid in en om school te (kunnen) verbeteren. Het registreren/bijhouden van incidenten kan leiden tot het ontdekken van trends. De veiligheidscoördinator kan hier op in spelen en maatregelen treffen.

Handelen na afloop van een incident

Een incident kan bij leerlingen of collega's het gevoel geven dat de veiligheid in het geding is en dat gevoel kan er nog zijn nadat het incident/gebeuren is afgehandeld. Collega's dienen onder deze omstandigheid altijd aan de bel te trekken door dat gevoel bespreekbaar te maken. Om dit onveilig gevoel zoveel als mogelijk weg te nemen dient over de genomen maatregelen en acties met elkaar gesproken te worden.

Het is daarom ook dat terugkoppeling naar de (betrokken) collega's, van zowel school als behandeling, van belang is.

Het mag en kan niet zo zijn dat collega's niet weten wat er na een incident is gedaan of hoe het is afgehandeld. Communicatie is van essentieel belang maar dan wel met elkaar en niet over elkaar.

Gelet op de aard en het gevolg van een incident/gebeurtenis kan het zelfs noodzakelijk zijn om professionele begeleiding van collega's in te zetten. Een dergelijke calamiteit valt echter buiten het bereik van dit veiligheidsplan.

Sanctiebeleid

Binnen Altra College Arkin worden sancties gehanteerd, wanneer het gedrag van een leerling de veiligheid in gevaar brengt. Bijvoorbeeld door fysieke agressie, pesten etc. Afhankelijk van het gedrag, de aanleiding, de ondersteuningsbehoeftes van de leerling en bereidheid en mogelijkheid tot herstel, wordt er een eventuele passende sanctie gekozen. Voorbeelden hiervan zijn: repareren wat de leerling kapot gemaakt heeft, extra opdracht na schooltijd, een gesprek met behandelaar, een gesprek met ouders, etc. Het doel van een sanctie is ten alle tijden om de leerling inzicht te geven in zijn gedrag, waardoor er een leercurve ontstaat. Wanneer er twijfels zijn over welke sanctie passend is, kan de casus ingebracht worden in de CvB of advies worden gehaald bij het zorgteam/veiligheidscoördinator.

Schorsingsmaatregel

Wanneer een incident de veiligheid/veiligheidsbeleving binnen de school aantast, kan worden overgegaan tot een schorsing. Een schorsing is een kortdurende verwijdering, waarbij de leerling tijdelijk onderwijstijd op locatie wordt onthouden ten behoeve van de

veiligheid van de leerling zelf en de schoolomgeving. Afhankelijk van de situatie, wordt bepaald hoeveel dagen de leerling wordt geschorst. De directie heeft de bevoegdheid om leerlingen te schorsen. Wanneer een leerling wordt geschorst wordt er een schorsingsgesprek gevoerd met in ieder geval de leerling, mentor, ouder(s)/verzorger(s) en de directie. Wanneer wenselijk sluit de behandelaar en zorgcoördinator of een docent ook aan.

Verwijderingsprocedure

In het geval van aanhoudende (extreme) onveiligheid kan er in een uiterste geval gekozen worden voor een verwijderingsprocedure. In de basis is Altra College Arkin hier uiterst terughoudend in. Maar in het geval dat er een voorval is geweest waarbij en/of waardoor de veiligheid van de jongeren en/of het personeel in het geding komt, kan hiervoor gekozen worden. Wanneer de leerling vanwege veiligheidsredenen niet langer onderwijs kan volgen op Altra College Arkin, zullen wij samen met alle betrokkenen op zoek gaan naar een passend plek. Wij laten de casus niet los voor er een goede vervolgplek is gerealiseerd. Wij zullen in alle gevallen betrokken blijven bij de overleggen en zorgen voor doorgaand onderwijs (bv. online onderwijs).

3.3 Beleid tegen pesten

Inleiding

Waarom een anti-pestprotocol?

Altra College Arkin moet zorgen voor een sociaal veilige omgeving en moet daarin pesten tegengaan. Hoe de school dit doet, bepaalt zij zelf. Wel moeten er doorlopend een goed beeld zijn van hoe veilig de leerlingen zich voelen. En moet er een vast aanspreekpunt zijn voor leerlingen en ouders.

Altra College Arkin werkt met het programma Zien! Dit is een meetinstrument waarbij gemonitord wordt hoe het bij de leerling gesteld is met het gevoel van veiligheid, naast het meten van de sociaal emotionele competenties.

Als onderdeel op het creëren van een sociaal veilige omgeving is Altra college Arkin verplicht een [veiligheidsplan](#) op te stellen. Een [pestprotocol](#) is onderdeel van dit plan. Hierin wordt vermeld hoe de school pestgedrag signaleert en welke afspraken er zijn om pesten te voorkomen of aan te pakken. Daarnaast wordt er vermeld wie de aandacht-functionaris is, hoe de klachtenregeling werkt en waar u de onafhankelijke klachtencommissie kunt vinden. Ouders kunnen het veiligheidsplan en het pestprotocol opvragen bij het schoolbestuur.

Aandacht functionaris

De aandacht functionaris zorgt ervoor dat het pestprotocol actief onder de aandacht wordt gebracht van het team. Ook controleert hij/zij het team op de uitvoering hiervan. Daarnaast heeft hij/zij binnen deze functie de verantwoordelijkheid te implementeren en eventuele aanpassingen te maken aan het bestaande protocol. Dit door evaluatie momenten met het team en de werkgroep pestprotocol. Carola Heijne heeft deze taak op zich genomen.

Pesten

Pesten is het gedrag waarbij iemand herhaald en gedurende langere tijd door anderen bejegend wordt op manieren die leiden tot fysieke verwonding en/of psychisch lijden. Dit kan variëren van woordgrapjes tot structureel geweld en afpersing. Een klimaat waarin gepest wordt, tast iedereen aan. Pestgedrag moet dan ook door iedereen serieus worden genomen.

Vormen van Pesten:

Met woorden:

- vernederen, belachelijk maken
- schelden en/of met bijnamen aanspreken
- dreigen
- gemene briefjes en berichten via de telefoon.

Lichamelijk:

- trekken aan kleding, duwen en sjoeren
- schoppen en slaan
- krabben en aan haren trekken
- wapens gebruiken

Achternvolgen:

- opjagen en achterna lopen
- in de val laten lopen, klem zetten of rijden
- opsluiten

Uitsluiting:

- doodzwijgen en negeren
- uitsluiten van feestjes
- bij groepsopdrachten

Stelen en vernielen:

- afpakken van kledingstukken, schooltas, schoolspullen
- kliederen op boeken
- banden lek prikken, fiets beschadigen

Afpersing:

- dwingen om geld of spullen af te geven
- het afdwingen om iets voor de pestende leerling te doen.

Digitaal pesten*:

- het plaatsen van ongewenste foto's en filmpjes op internet,
- uitschelden, bedreigen, roddelen, afpersen via internet.

Deze laatste vorm van pesten verschilt niet wezenlijk van andere vormen van pesten maar bij digitaal pesten is er geen persoonlijk contact en dus onzichtbaar. De pester kan tot het uiterste gaan zonder direct de gevolgen van het pesten te zien.

Het Altra College heeft een ICT- en internetprotocol voor de Chromebooks, waarin een aantal regels en afspraken voor internetgebruik staat. Hierin staat o.a. het verbod om profielsites (bv. FB, Instagram) te bezoeken, te chatten en sites te bezoeken die een aanstootgevende of kwetsende inhoud hebben. Voornamelijk zal deze vorm van pesten via de telefoon gaan. Hierin kan de pester heel makkelijk unaniem zijn.

Daarom is het van belang om als school dit te voorkomen. Één van de redenen om de telefoons tijdens de les in te nemen.

Altra College Arkin heeft een telefoonhotel hangen in de docentenkamer, hierin kunnen mobieltjes worden bewaard gedurende de les of de gehele schooldag. Bij grensoverschrijdend of buitensporig telefoongebruik kan de mobiel tijdens de les worden ingenomen door de docent.

Rollen

De gepeste leerling:

Sommige leerlingen lopen meer kans gepest te worden dan anderen. Dat kan met hun uiterlijk, gedrag, gevoelens en sociale uitingsvormen te maken hebben. Bovendien worden kinderen pas gepest in situaties, waarin pesters de kans krijgen om een slachtoffer te pakken te nemen, dus in onveilige situaties.

Leerlingen die gepest worden doen vaak andere dingen of hebben iets wat anders is dan de meeste van hun leeftijdgenoten: ze bespelen een ander instrument, doen een andere sport, zijn heel goed in bepaalde vakken of juist niet of ze praten ABN in plaats van straattaal.

Een kind dat wordt gepest, praat er thuis niet altijd over. Redenen hiervoor kunnen zijn:

- schaamte
- angst dat de ouders met de school of met de pester gaan praten en dat het pesten dan nog erger wordt
- het probleem lijkt onoplosbaar
- het idee dat je niet mag klikken of snitchen.

De pester:

Pesters zijn vaak de sterkeren in hun groep. Zij zijn of lijken populair maar zijn dat uiteindelijk niet. Ze dwingen hun populariteit af door stoer en onkwetsbaar gedrag. Van binnen zijn ze vaak onzeker en ze proberen zichzelf groter te maken door een ander kleiner te maken.

Pesters krijgen vaak andere kinderen mee, want wie meedoet, loopt zelf de minste kans om slachtoffer te worden. Doorgaans voelen pesters zich niet schuldig want het slachtoffer vraagt er immers om gepest te worden.

Pestgedrag kan een aantal dieper liggende oorzaken hebben:

- een problematische thuissituatie
- een vaak gevoelde anonimiteit (ik besta niet); als een pester zich verloren voelt binnen een grote groep, kan hij zich belangrijker maken door een ander omlaag te drukken.

- een moeten spelen van een niet-passende rol.
- een voortdurende strijd om de macht in de klas
- een niet-democratisch leefmilieu binnen de school; een docent is autoritair en laat op een onprettige wijze blijken dat hij de baas is. Dergelijke spanningen kunnen op een zondebok worden afgereageerd.
- een gevoel van incompetentie op school (slechte cijfers of een laag niveau)
- een zwak gevoel van autonomie (te weinig zelfstandigheid en verantwoordelijkheid)

* Uit het onderzoek blijkt dat pesters vaker last hebben van gedragsproblemen die geassocieerd worden met ADHD, een oppositionele - of anti-sociale gedragsstoornis.

De overige:

De overige leerlingen zijn onder te verdelen in 2 groepen. De meelopers en de zwijgers. De meelopers zijn leerlingen die incidenteel meedoen met het pesten. Dit gebeurt meestal uit angst om zelf in de slachtofferrol terecht te komen of populariteit te verliezen.

De zwijgers houden zich vaak afzijdig als er wordt gepest. I.p.v. het slachtoffer te beschermen of hulp voor ze in te schakelen houden ze zich stil om de zelfde redenen.

Het Anti-pestprotocol

Pesten is onacceptabel en vraagt om een duidelijke en krachtige reactie vanuit de school. De grote vraag is hoe dat het beste kan en vooral ook hoe we dat als team het beste kunnen aanpakken. Dit wordt beschreven in het school locatie gerichte anti-pestprotocol.

Het anti-pestprotocol vormt de verklaring van de vertegenwoordiging van de school en de ouders waarin is vastgelegd dat we pestgedrag op school niet accepteren en volgens met een vooraf bepaalde handelwijze het gaan aanpakken.

Uitgangspunten:

Een dergelijk protocol kan alleen functioneren als aan bepaalde voorwaarden is voldaan:

1. De school is actief in het scheppen van een veilig, pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als onacceptabel gedrag wordt ervaren.
2. Docenten en onderwijsondersteunend personeel moeten pesten kunnen signaleren en vervolgens duidelijk stelling nemen tegen het pesten.
3. Pesten moet als een probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen; leerkrachten, onderwijsondersteunend personeel, ouders en leerlingen.
4. De school dient te beschikken over een directe aanpak wanneer het pesten de kop opsteekt (het anti-pestprotocol).
5. De school ontplooit preventieve (les)activiteiten.

Aanpak:

Met het ondertekenen van het Nationaal Onderwijsprotocol heeft de school zich verbonden aan de vijfsporenaanpak. Dit houdt in:

- De algemene verantwoordelijkheid van de school

De school zorgt dat de directie, de mentoren en de docenten voldoende informatie hebben over het pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten.

De school werkt aan een goed beleid rond pesten, zodat de veiligheid van leerlingen binnen de school zo optimaal mogelijk is.

* De school zorgt ervoor dat pesten een vast agendapunt is in de verschillende overleggen.

* De zorgcoördinator en de aandacht functionaris (Carola Heijne) zijn contactpersoon voor het anti-pestprotocol.

- Het bieden van steun aan de jongere die gepest wordt

Het probleem wordt serieus genomen.

Er wordt uitgezocht wat er precies gebeurt.

Er wordt overlegd over mogelijke oplossingen.

Het aanbieden van hulp door het locatietoehoofd/leerkracht.

- Het bieden van steun aan de pester

Het confronteren van de jongere met zijn gedrag en de gevolgen hiervan voor de pester.

De achterliggende oorzaken boven tafel proberen te krijgen.

Wijzen op het gebrek aan empathisch vermogen dat zichtbaar wordt in het gedrag.

Het aanbieden van hulp door het locatietoehoofd/leerkracht.

- Het betrekken van de middengroep bij het probleem

De mentor bespreekt met de klas het pesten en benoemt de rol van alle leerlingen hierin.

Er wordt gesproken over mogelijke oplossingen en wat de klas kan bijdragen aan een verbetering van de situatie. De mentor komt hier in de toekomst op terug.

- Het bieden van steun aan de ouders

Ouders die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen.

De school werkt samen met de ouders om het pesten aan te pakken.

De school geeft adviezen aan de ouders in het omgaan met hun gepeste of pestende kind.

De school verwijst de ouders zo nodig naar deskundige hulpverleners.

De ouders van leerlingen die gepest worden, hebben er soms moeite mee, dat hun kind aan zichzelf zou moeten werken. Hun kind wordt gepest en dat moet gewoon stoppen.

Dat klopt, het pesten moet stoppen. Echter, een gepest kind wil zich niet alleen veilig voelen op school; het wil ook geaccepteerd worden. Het verlangt ernaar om zich prettig en zelfverzekerder te voelen. Daar kan begeleiding of een training aan bijdragen.

Preventieve maatregelen

1. Elke mentor bespreekt in de eerste week van het schooljaar de algemene afspraken en regels in de klas. Het onderling plagen en pesten wordt hierbij genoemd en onderscheiden. Tevens bespreekt de mentor in zijn klas het anti-pestprotocol. Ook wordt duidelijk gesteld dat pesten altijd gemeld moet worden en niet als klikken/snitchen maar als hulp bieden of vragen wordt beschouwd.
2. Indien een mentor of docent daartoe aanleiding ziet, besteedt hij expliciet aandacht aan pestgedrag in een groepsgesprek. Hierbij worden de rol van de pester, het slachtoffer, de meelopers en de stille getuigen benoemd.
3. Van de gesprekken rond pesten worden aantekeningen gemaakt, die door de mentor worden bewaard in het leerlingvolgsysteem onder het kopje **incidenten** van zowel de pester als het slachtoffer.

4. Borging

- De veiligheidscoördinator bespreekt de inhoud van het veiligheidsplan in de teamvergadering aan het begin van het nieuwe schooljaar
- Nieuwe collega's worden door de veiligheidscoördinator geïnformeerd over het plan en ondersteunt bij het hanteren.
- Op basis van een jaarlijkse evaluatie aan het eind van het schooljaar worden eventuele aanpassingen in het veiligheidsplan doorgevoerd.
- Aan het eind van het schooljaar worden de normen voor incidenten, schorsingen en sociale veiligheid geëvalueerd en geanalyseerd.
- Op basis van de analyse worden nieuwe normen voor het volgende schooljaar vastgesteld.
- De veiligheidscoördinator monitort de uitvoering gedurende het schooljaar en heeft hierin een coachende rol. Dit betekent dat hij/zij informeert en ondersteunt waar nodig, maar ook aanspreekt wanneer afspraken niet gehanteerd worden.
- De veiligheidscoördinator is onderdeel van een Altra Breed veiligheidsnetwerk waar eventuele hulpvragen gesteld kunnen worden.
- De samenwerking met Politie, Straatcoaches en Actiecentrum Veilig & Zorg wordt minimaal 2 x per jaar geëvalueerd door middel van een overleg. Naar aanleiding van de evaluaties worden eventuele veranderingen in het veiligheidsplan doorgevoerd.

